

skal bygges som „Helgoland“, men kun skal høre til samme Klasse og være „af meget nær de samme Dimensioner.“ Af de Udvalget meddelte Afstykker angaaende denne Sag fremgaar det, at Ministeriet endnu ikke er naaet ud over de foreløbige Overveielser angaaende Konstruktionen af det Skib, til hvis Paabegyndelse der allerede i For forlangtes Bevilling, ligesom det ogsaa ses, at Skibets Artilleri — foruden af lettere Kanoner — skal bestaa af 4—30 1/2 cm. Kanoner, altsaa en fra „Helgoland“'s forskjellige Bestykning. Det svære Artilleri skal ikke som i „Helgoland“ i det Væsentlige anbringes i en pantsret skafemat, men i to runde Kaarne, aabne foroven. Ministeriet synes at være kommen tilbage til det Princip, som det fremsætter i Skrivelse af 29de Oktober 1874 (jfr. Betænkning over Finanslovsforlaget for 1875-76 Pag. 134), „at man er tilbøjelig til at dele den Anskuelse, at Fordeleene ved det langt kraftigere Artilleri rigelig ville overveie Ulemperne ved dets mindre gode Beskyttelse.“

Udvalgets Flertal skjønner ikke rettere, end at der fremdeles fra Administrationens Side samles mellem forskjellige Pantserfjibstyper; og da man nærer stærkt Tvivl om, at der er naaet tilstrækkelig Klarhed over Torpedoen's Indflydelse paa Skibsbyggeriet, vil man i alt Fald for Tiden ikke kunne tilraade at anvende paa et enkelt Skib saa stor en Sum, som forøvrigt ikke findes angiven, medens det antydes, at den vil blive en Del større end ved „Helgoland“. Men hertil kommer, at den heromhandlede Bevilling maa frem for flere andre af de ekstraordinære Bevillinger henregnes til den stykkevisse og derved maasse ensidige Gjennemførelse af de overordentlige Forsvarsforanstaltninger. Bygningen af et efter vore Forhold større Pantserbatteri vil, foruden at binde Marinens Nybygningsbudget for en Aarrække, kunne foregribe den Beslutning, hvortil Rigsdagen maatte komme ved Overveielser af en samlet Forsvarsplan, og Udvalgets Flertal maa derfor fraraade at give den forlangte Bevilling.

Mindretallet maa formene, at vi, for at kunne føre et kraftigt Søforsvar, maa være i Besiddelse af flere Pantserfjibe omtrent af „Helgoland“'s Størrelse og Styrke. Vi kunne derfor ikke anerkjende, at noget en endelig Forsvarsplan Bedrørende foregribes ved nu at give Bevillingen til at paabegynde et saadant Skib. Heller ikke kunne vi opfatte Administrationens ganske naturlige Tvivl og Overveielser, naar der skal skrives til Paabegyndelsen af et saa vigtigt Værk, som en Samlen. Vi maa derfor tilraade den her forlangte Bevilling.

195) Post 26. c. Under denne Post søges atter Bevilling til Paabegyndelse af en pantsret Kanonbaad. Af de Tegninger og Planer, som ere meddelte Udvalget, ses, at Baaden skal have et Pantser, der vækker 2 1/2 Fod under Vandlinien, og hvis Tykkelse i Forstaenen er 8" aftagende agterefter til 7" à 6"; Dækspantseret er 1 1/2" tykt. Artilleriet bestaar af en 30 1/2 cm. (12 Tommers) Kanon, stillet foran paa Dækket og forsynet med et 6 Fod høit Brystværn, der dog ikke dækker Kanonen og er aabent bagud. Kanonbaadens Dybgaende er 10 Fod, og der ventes opnaaet en Hurtighed af 9 Mil. Beføslingerne er anslaaet til 1,300,000 Kr.

Udvalgets Flertal formener, at den pantsrede Kanonbaad til Trods for dens Kostbarhed saaledes vil blive et Skib, der ligesom de upantsrede Kanonbaade kun vil have en meget begrænset Virkefreds; og det ses ogsaa af den Forslaget ledsagende Anmærkning, at den væsentlig er tænkt anvendt til Kjøbenhavns Forsvar. Det synes, som om et Krigsfjib af denne Art, som ikke vides at være indført i mere end en enkelt udenlandsk Marine, vil faae alle de Ulemper, der knytte sig til hvert af de Systemer, hvoraf det er sammensat, uden at vinde tilsvarende Fordele. De Hovedegenstaber, som hvr kræves af Kanonbaadsforsvaret, ere Gyne til at føre et større Antal svære Kanoner tilligemed Torpedocr i Tiden fra Fartøier, hvis Dybgaende ikke hindrer deres frie Bevægelse over de passive Forhindringer, over Grundene og gennem et for Ryskforsvaret saa vigtigt indre Løb som Høgestrømmen. Den foreslaaede pantsrede Kanonbaad tilfredsstiller ingen af disse Hovedfordringer. Da den kun fører een pantserbrydende Kanon, vil dens Kostbarhed, 1,300,000 Kr., udelukke Anskaffelsen af et større Antal; dens Dybgaende, 10 Fod, vil hindre dens frie Bevægelse, medens dens Pantser ikke vil være tilstrækkelig til at beskytte den paa de Afstande, som Kanonens pantserbrydende Kælleevne bestemmer. Der er saa meget mindre Grund til at tilræbe Bevillingen, som der fra Ministeriet (i Betænkningen over Statsregnskabet for 1875-76 Sp. 242) foreligger en gunstig Dom over de i de senere Aar byggede upantsrede Kanonbaade. Udvalgets Flertal maa derfor fraraade at give den forlangte Bevilling.

Mindretallet favner den tilstrækkelige tekniske Indsigt til at kunne indlade sig dybere